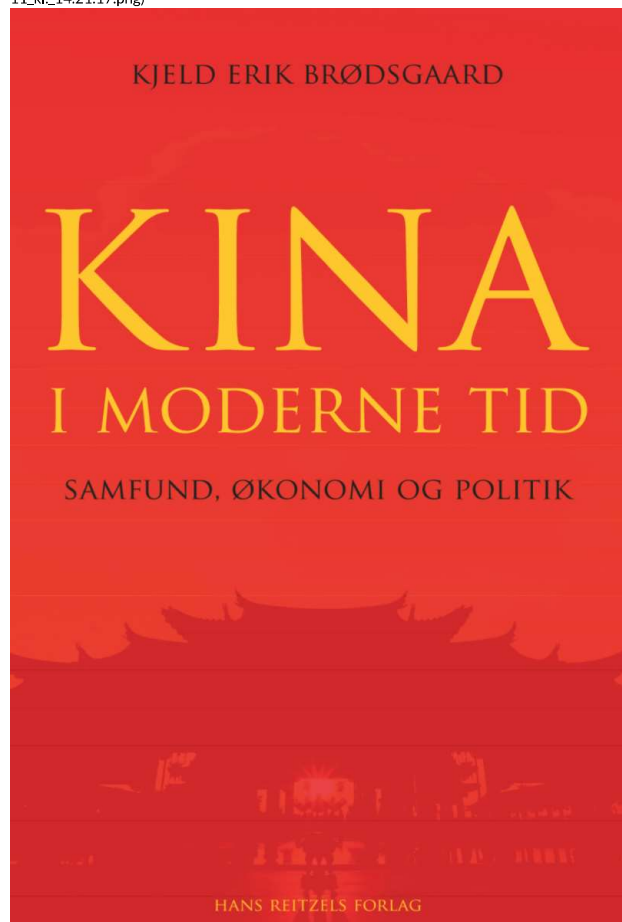

Kina i moderne tid – Samfund, økonomi og politik

(https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/3216/1037/2069/Skaerbillede_2021-01-11_kl_14.21.17.png)

(https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/3216/1037/2069/Skaerbillede_2021-01-11_kl_14.21.17.png)

()

Titel: Kina i moderne tid – Samfund, økonomi og politik

Forfatter: Kjeld Erik Brødsgaard

Forlag: Hans Reitzels Forlag

Udgivelsesår: 2019

Sider: 323

Vejl. pris: fra 268 kr. til 350 kr.

Anmelder: Eleonore af Schaumburg-Lippe, MA Sikkerhed & Diplomati, HD 2. del, Organisation og Ledelse.

Rating: 4

Bogen "Kina i moderne tid - Samfund, økonomi og politik" er skrevet af Kjeld Erik Brødsgaard. Kina-ekspert og professor i Kina-studier på CBS siden 2003. Forfatteren har valgt at beskrive og analysere Kinas politiske og samfundsmæssige opbygning fra 1800-tallet og frem til 2019. Og igennem bogens 323 informationstunge sider deler forfatteren sin dybdegående og analyserende indsigt i de kinesiske samfundsøkonomiske og politiske systemer, principper, mekanismer og strukturer, som han mener, definerer det moderne Kina, og det gør han vældig godt.

Kilder fra Kina

Informationsindhentningen til denne bog har tydeligt været ganske omfattende, og forfatteren har gjort brug af flere former for kilder, som han endda har krydstjekket for at understøtte troværdigheden i bogens informationer.

Det er alment kendt, at statistiske oplysninger om Kina er kontrolleret af de kinesiske myndigheder og omgærdet af en ganske stor valideringsusikkerhed. Og der er ingen tvivl om, at Brødsgaard, med den videnskabelige baggrund han har, har været meget bevidst om dette i sin informationsindhentning. Som han skriver: "Det er omgærdet med en hvis sværhedsgrad at komme til eksakte statistiske oplysninger, da de ofte kun er beregnet for ledende medlemmer af Kinas Kommunistiske Parti (KKP). Udenlandske forskere og iagttagere har kun adgang til den slags materiale via forbindelser." (s. 73).

Forfatteren vælger måske netop derfor at dele, hvilke kinesiske publikationer og statistiske materialer han har gjort brug af, og kommer med "gode råd" til læseren i forhold til, hvordan skriftlig information indhentes i Kina. (s. 21-22) Samt fremhæves databasen Statista samt SASAC-systemets (State-owned Assets Supervision and Administration Commission) som brugbare kildeværktøjer. (s.249-250).

Kinas Kommunistiske Parti (KKP)

Kinas Kommunistiske Parti har status som verdens største politiske parti med sine 89 millioner medlemmer. Et medlemstal som er stigende, for hvert år modtager KKP ca. 20 millioner ansøgninger om medlemskab og optager efter omhyggelige screeninger ca. 2 mio." (s.14).

Forfatteren har nært studeret KKPs organisatoriske opbygning, medlems sammensætningen, dets elitære ledelse og mange finurlige regler, og der er stort set ikke en vinkel på KKP, der ikke beskrives i denne bog. Tal og statistikker om KKP, der viser partiets dominerende magt, er nøje beskrevet. For i Kina vælges man ikke til at blive embedsmand, kaldet Gongwuyuan. I stedet bevæger man sig langsomt op igennem et hierarkisk, politisk rangsystem, der omfatter alle Kinas politiske og administrative ledere. Rangsystemet har helt specifikke regler, som udtrykkes detaljeret i kapitel 3. Dertil beskrives, hvordan den politiske elite og beslutningstagernes magt i Kina bygger på Guanxi – et uformelt netværk af gensidighed og personlige relationer, der supplerer de formelle politiske skarpt optrukne silo-magtstrukturer. (s 97-99).

For at understrege hvor bredt KKPs magt rækker, er Nomenklatura beskrevet. Nomenklatura er et centraliseret "stillingskatalog" bestående af 3.500 offentlige stillinger og embeder, dvs. toppen af det kinesiske erhvervsliv, som partikomiteen har kontrol over og regulerer. (s. 71-80) Og ganske unikt består det kinesiske erhvervsliv af et rotationsprincip, hvilket bl.a. medførte at lederne af de to største telekommunikationsselskaber i Kina fra den ene dag til den anden indbyrdes skiftede stilling, uden at konkurrenceforvridning eller interessekonflikt blev nævnt med ét ord. (s. 89).

Xi Jinping 2012-2018

I kapitel 5 folder forfatteren en særdeles spændende historie ud om Xi Jings pings vej til toppen, de økonomiske reformer han har indført, og udviklingsstrategien kendt som "Det Nye Normale". Forfatteren bemærker også, at i marts 2018 blev sætningen om grundlaget for KKPs politiske virke udvidet med ordene "Xi Jings pings tænkning om socialisme med kinesiske karakteristika i en ny æra." At Xi Jinping nævnes ved navn i den modificerede forfatning, på linje med Mao og Deng, er en umådelig stor ære i Kina, som ikke alle ledere har opnået. (s.130-140).

Økonomisk udvikling og system

Kapitlerne 6-12 er velskrevne kapitler om, hvordan et økonomisk presset Kina opnår at stige til tops som en global økonomisk spiller. Og i kapitlerne får man forfatterens forklaring på, hvordan han mener, at det skete: "Indtil 2003 blev Kina regnet som en regional økonomisk magt, om end med et stort potentiale. Imidlertid nåede væksten efter optagelsen i WTO et niveau inden for produktion, forbrug og udenrigshandel, at Kina for alvor begyndte at blive en global spiller". (s. 177)

Næsten 700 millioner kinesere er blevet løftet ud af fattigdom, og den kinesiske regering har planer om inden 2022 om at løfte de sidste 40 millioner op over fattigdomsgrænsen (s. 211). For at opnå dette vil regeringen bl.a. arbejde med LIUMIN – den flydende befolkning af migrantarbejdere fra de fattige landområder, samt Hukou-systemet, det officielle boligregistreringssystem, der tildeler alle i Kina en noget fastlåst registreringsstatus som bønder eller byboere (s.126). Desuden gives en detaljeret beskrivelse af den kinesiske udenrigsøkonomi. Og forfatteren beskriver bl.a. Kinas innovationsstrategi "Made in China 2025". (s. 258).

Den kinesiske omverden.

Bogens tredje del er en velskrevet historisk beskrivelse af Kinas nærområde set med kinesiske øjne. Og især kapitlerne 14 og 17 kan fremhæves for Det Krigsvidenskabelige Selskabs læsere med interesse i Kinas nærområde samt udenrigspolitiske strukturer og aktører.

Kjeld Erik Brødsgaard imponerer med sin faglige viden om Kina og besidder uden tvivl en enorm viden og indsigt i Kina kombineret med en unik evne til at dykke ned i skriftlige kilder. Dette toppes med en eminent evne til at formidle, og ønsker man at læse én bog om Kina for at få en grundig forståelse for Kina i moderne tid, kan denne bog i høj grad anbefales.

